

Фразеологічні одиниці з топонімічним компонентом інформують нас також про трудову та промислову діяльність населення певної території Великої Британії:

Yeoman's service – допомога в скруті, бездоганна служба [6];

Square Mile – позначає фінансову частину Лондона [5].

Важливість територіальних особливостей фразеологічних одиниць з топонімічним компонентом у британському варіанті англійської мови зумовлена особливостями інформування та відображення життя відповідних територій та регіонів Великої Британії про різні періоди та сфери життя населення британців. Такі ФО з топонімічним компонентом є, зазвичай, визначниками походження та містять задовану інформацію.

ФО з топонімічним компонентом американського варіанта англійської мови

Визначення національно-культурних особливостей мови відбувається у процесі розвитку та діяльності відповідної нації, у створених ними побутових, культурних та історичних цінностях, а віддзеркалюються вони у таких мовних явищах, як фразеологізми, безпосередньо у їхній семантиці.

Хоча землі США були відкриті досить пізно порівняно з іншими регіонами, але розвиток населення цієї країни відбувався стрімко та успішно. Крім того, що країна співпрацювала з іншими державами та переймала чужий досвід, вона за досить короткий період часу вийшла вперед за розвитком новітніх технологій, економічній та культурній сферах. Це все, звичайно, має відображення і на розвиток національної мови. Вагомими особливостями фразеологізмів американського походження є відображення у них розвитку історичних подій. Це все пов'язано з недовгою та активною історичною лінією розвитку цієї нації. Прикладом таких фразеологізмів може бути:

The black hole of Calcutta – темне, задушливе та закинуте приміщення чи місце без будь-яких здібностей. (випадок в Індії у 1756 році, коли велика кількість англійських в'язнів були зачинені у маленькому приміщенні на ніч, бугуто з яких померли) [2, с. 68]. (*Upset? I'm not upset. I just want to get the hell of this black hole of Calcutta*).

The Wild West – західні землі Сполучених Штатів приблизно середини 19 століття, коли вони ще були на початковому рівні розвитку та не мали стабільного уряду [2, с. 590].

ФО з топонімічним компонентом американського варіанта англійської мови також характеризують населення певних територій Америки:

Whistling Dixie – якщо когось називають *whistling Dixie*, то це говорить про те, що ця особа описує події кращими чим вони є насправді;

I'm from Missouri show me, I'm not easily persuaded. (Жителі Міссурі мають репутацію скептиків), бути скептиком [6].

Через ФО у вигляді територіальних символів в американському варіанті також відображені міста, регіони і навіть штати:

Big Apple – так називають Нью-Йорк [5].

Big Easy – Новий Орлеан, Луїзіана [5].

Також у ФО з топонімічним компонентом задовані місцеві особливості:

Arkansas lizard – вош [4, с. 64];

Bird of Washington (розмов.) – американський орел (державний герб США) [6].

Завдяки своєму розвитку економічному, суспільному та промислового, у мові американців з'являються мовні одиниці, які несуть у собі інформацію про особливості цього розвитку. За ФО з топонімічним компонентом можна визначити чим відомі певні міста чи регіони території Америки у їх економічній та професійній сферах:

Tin Pan Alley – вид популярної музики 20-го століття у Америці. Так називають регіон Нью Йорку, де такий вид музики був поширений [2, с. 557];

A Philadelphia lawyer – (висококваліфікований професіонал, який знає свою), а також *as smart as a Philadelphia lawyer*, *enough to puzzle a Philadelphia lawyer*. З історії одного адвоката із Філадельфії, який здобув своє визнання завдяки виправданню газетного видавця, якого звинуватили у наклепі [6].

Усталення американського варіанта в Америці зумовили соціальний, політичний і економічний розвиток нового суспільства. Специфічні американські природні умови і політичні обставини спричинили виникнення певних урядових і економічних структур та реалій, які знайшли своє відображення у мові нації. Хоча фразеологічний фонд американського варіанту англійської мови, зокрема з топонімічним компонентом не дуже багатий, у зв'язку з тим, що країна є відносно молодою та при її створенні мала великий вплив інших країн та культур.

Література:

1. Аракин В. Д. Вопросы фразеологии и фразеоматики / В. Д. Аракин. – Межвузовский сборник научных трудов / Министерство просвещения РСФСР. Московский государственный пед. институт им. Ленина. – М., 1983. – 196 с.
2. Cowie A. P. Oxford dictionary of English idioms (Volume 2) / A. P. Cowie, R. Markin, R. McCaig. – 1993. – 421 p.
3. Chambers Dictionary of Idioms: English-Ukrainian Semibilingual [ред. В.В. Руденко]. – К. : Всеуито, 2002. – 475 с.
4. Wilkinson P. R. A Thesaurus of English Metaphor / P. R. Wilkinson. – London and New York, 1992. – 777 p.
5. The Free Dictionary. – Режим доступу до джерела : <http://www.thefreedictionary.com/phraseological>
6. Idioms. – Режим доступу до джерела : http://www.learn-english-today.com/idioms/idiom-alpha/alpha_list_A/id_A2-ach-alarm.html.

УДК 811.111

О. Б. Новосадська,

Чернівецький Національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОСНОВИ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ І ПРЕЦЕДЕНТНОСТІ

У статті розглядається проблема інтертекстуальності і прецедентності. Особлива увага приділяється дослідженню інтертекстуальності, прецедентності та лінгвокультурному типажу, як елементів художнього тексту.

Правильність, адекватність сприйняття художнього тексту у великій мірі залежить від попередніх, фонових знань читача (знань реалій, культури). Ця проблема актуальна при перекладі художнього тексту на іншу мову і при сприйнятті текстів літератури.

Ключові слова: інтертекстуальність, інтертекст, текст в тексті, прецедентність, прецедент.

ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЕ ОСНОВЫ ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТИ И ПРЕЦЕДЕНТНОСТИ

В статье рассматривается проблема интертекстуальности и прецедентности. Особое внимание уделено исследованию интертекстуальности, прецедентности и лингвокультурного типажа как элементов общей структуры художественного текста.

Правильность, адекватность восприятия художественного текста во многом зависит от предварительных, фоновых, знаний читателя (знаний реалий, культуры). Эта проблема актуальна при переводе художественного текста на другой язык и при восприятии текстов литературы.

Ключевые слова: интертекстуальность, интертекст, текст в тексте, прецедентность, прецедент.

LINGUOCULTURAL BASES OF INTERTEXTUALITY AND PRECEDENCE

The article is devoted to the general ideas of intertextuality and precedence. Special attention is paid to the research of intertextual and precedent-setting texts and linguocultural character.

Correctness and adequacy of perception of fiction texts in many respects depends on the preliminary background knowledge of the reader (the knowledge of realities and culture). This problem becomes acute while translating fiction into other languages and also while perceiving texts of the literature.

Key words: intertextuality, intertext, text in text, precedence, precedent.

Процес сприйняття художнього тексту представляє собою активну мовно-сміслову діяльність інтерпретатора (читача), яка завжди супроводжується мобілізацією його соціального та мовного досвіду, його інформаційного тезауруса. Попередні знання, які дають можливість адекватно сприймати художній текст прийнято називати фоновими знаннями [3, с. 80]. Ці знання реальій, культурі, історичних фактів. Художній текст – один з способів накопичення знань про світ.

В художньому тексті є багато невизначених фокусів, пов'язаних з можливими лакунами в лексиконі мовної особистості, які не дають змоги адекватно сприймати текст. Яскравим прикладом сформованості культурної компетентності є релевантне сприйняття інтертекстів, прецедентних текстів та лінгвокультурних концептів. Актуально залишається проблема виявлення спільних ознак між інтертекстуальністю та прецедентністю.

Мета статті полягає у висвітленні різних підходів до трактування інтертекстуальності та прецедентності у сучасній лінгвістиці. Серед завдань дослідження зазначимо: простежити історію формування поняття інтертекстуальності й прецедентності; визначити лінгвокультурні основи інтертекстуальності й прецедентності; проаналізувати лінгвокультурний типаж як зв'язковий елемент інтертекстуальності й прецедентності у художній літературі.

Поняття інтертекстуальності, яке існувало «безіменно» ще з часів Сократа та Арістотеля, як термін було введено в науковий світ відносно недавно – (у 1967) Ю. Крістевою, представницею французької літературної школи та теоретиком – для позначення спільних властивостей тексту, що виражаються в наявності між ними зв'язків, завдяки яким вони можуть багатим різними способами явно чи неявно посилатись один на одного: «будь-який текст будується як мозаїка цитат та трансформацій будь-якого іншого тексту» [7, с. 167]. Термін «інтертекстуальність» витіснив інші, близькі за значенням терміни: «вплив», «традиції», «текст у тексті», «текстові ремінісценції» та ін. Під постструктуралізмом, як відомо, розуміють спільну назву для різних наукових течій, які поєднані за принципом більш або менш єдиного науково-методологічного підходу до усвідомлення культури, де текст розглядається як частина постійного процесу змістообміну з культурним середовищем.

Ідеологія інтертекстуальності бере свій початок з філософського діалогізму античності, представленого в роботах М. Бахтіна, де він стверджував, що будь-яке розуміння є співвідношення даного тексту з іншими текстами. Дослідження М. Бахтіна про універсальність діалогічного характеру мови, про те, що будь-який текст виникає як відповідь на інший вже створений текст, лежить в основі інтертекстуальності. Для того, щоб в діалозі, відбувалась комунікація, необхідно, щоб «диктальна», референціальна частина повідомлення («те, про що іде мова») в учасників діалогу співпадала. Це і буде в певному сенсі «інтертекстом». «Два висловлювання, віддалені один від одного і в часі, і в просторі, виявляють діалогічні відношення, якщо між ними є хоч якась змістова конвергенція» [2, с. 116]. Не можна не погодитися з аргументованим твердженням окремих дослідників (М. Кожина, С. Смольніков) про те, що найбільш важливою категорією художнього дискурсу можна вважати інтертекстуальність, бо дискурс художнього тексту, не обмежується рамками одного оповідання, він включає інші попередні тексти, обмін думками. Отже, інтертекстуальність є неодмінною структурною ознакою художніх текстів і як *текстова категорія* в процесі функціонування забезпечує прирощення смислу художнього твору.

У дослідженнях міжтекстових зв'язків виділяють декілька провідних напрямків. Перш за все, згідно «широкого» розуміння інтертексту вивчається структурна, мовножанрова схожість обох частин інтертексту – його «архітекстуальності» в термінології Ж. Женетта [5, с. 110]. В той самий час «вузьке» розуміння інтертексту обмежує його дослідження вивченням «матеріальної» схожості частин інтертексту як віднесення до основного тексту інших текстів або їх фрагментів «у вигляді цитат, ремінісценцій та аллюзій» [11, с. 53].

Згідно ступеня впізнавання включеного тексту вивчаються «фігури інтертексту»: цитування, ремінісценції, аллюзії та різні імітації авторського стилю (пародії, наслідування) [8, с. 240].

Згідно комунікативного напрямку розрізняються пародії та наслідування, з одного боку, де основною умовою комунікативної успішності виступає впізнаваність імітованого тексту та плагіат, умовою успішності якого виступає завуальованість запозиченого тексту, чого будь-яким способом намагаються досягти плагіатори.

Важливо зазначити, що розширене розуміння інтертекстуальності дозволяє віднести в число інтертекстів утворення, які схожі не тільки за структурою, також і за «матеріальною частиною», які характеризуються цілісністю схожості (ізоморфізмом). У цьому випадку туди відносяться переклади, як міжмовні (з однієї мови на іншу) так і міжсеміотичні (театральні постановки літературних творів, екранізації, інтерпретації, рیمейки).

Особливе місце серед таких інтертекстів займає продовження – вторинні тексти, створені професіоналами на основі популярних творів іншого автора чи фольклору, в яких дія продовжується у вже створеному «уявному світі». Наприклад, роман А. Ріплі «Скарлет», створений на основі роману «Віднесені вітром» М. Мітчел, або кіноцикл «Бондіана», створений різними авторами на основі романів про Джеймса Бонда вже після смерті Яна Флемінга.

Інтертекст утворюється явною та неявною присутністю в тексті «мінімальної пари». З одного боку виявляємо «інтертекст» – текст, включений в основний текст; з іншого боку – пре-текст (пред-текст, про-текст, протекст, прецедентний текст, «текст-донор», якому уподібнюється і з яким пов'язаний асоціативний інтекст). У вивченні інтертекстуальності дослідницький фокус зосереджений головним чином на інтексті, виходячи з якого вивчаються його зв'язки з «зовнішніми» джерелами. З поняттям інтертекстуальності переплітається поняття прецедентності.

Термін «прецедентний текст» був уперше введений у наукову практику Ю. М. Карауловим у доповіді «Роль прецедентних текстів у структурі і функціонуванні мовної особистості» на VI Міжнародному конгресі викладачів російської

мови і літератури в 1986 р. Науковець наголошує, що особливістю кожного прецедентного тексту є те, що він «виступає як цілісна одиниця позначення», власне як знак, що відсилає до тексту-джерела і репрезентує його за метонімічним принципом «частина замість цілого». Прецедентність визначається як популярність, хрестоматійність, «попит» на цей текст як для мовної особистості, так і мовних груп [5, с. 111]. Водночас Г. Г. Слишкін розуміє прецедентні тексти ширше, знявши деякі обмеження, зазначені Ю. М. Карауловим. По-перше, на думку Г. Г. Слишкіна, можна говорити про прецедентні тексти для вузького кола людей – для малих соціальних груп (сімейний прецедентний текст, прецедентний текст студентської групи і т. д.). По-друге, існують тексти, що стають прецедентними на відносно короткий термін і не тільки невідомі попередникам цієї мовної особистості, але і виходять з ужитку раніше, ніж зміниться покоління носіїв мови (наприклад, рекламний ролик, анекдот) [10, с. 101]. Прецедентний текст – це текст, що є елементом культурної пам'яті народу і регулярно використовується в інших текстах. Вживання в усній і письмовій мові прецедентних текстів сприяє поживленню і поновленню накопиченого культурного фонду.

Прецедентні феномени відрізняються від прецедентів взагалі як явищ або фактів, які відбувалися раніше, перш за все, своєю культурною значимістю [4, с. 27]. По відношенню до слова прецедентні феномени розподіляються на два класи: вербалізовані – прецедентні висловлювання та прецедентні імена; ті які можуть бути вербалізованими – прецедентні тексти та прецедентні ситуації, які зберігаються у свідомості носіїв мови у «згорнутому», мінімалізованому вигляді, у формі інваріанта свого сприйняття [4, с. 190].

Інтертекстуальність та прецедентність в якомусь інтервалі абстракції виглядають як різноіменні поняття, схожі на ідеографічні синоніми, які відрізняються лиш внутрішньою формою представлення ідентичного семантичного змісту: це відношення між двома культурно важливими явищами, які відображенні у свідомості, одне з яких відбувається раніше. Одночасно у лінгвістичному розумінні прецедентні феномени ширші за (інтер)текст, оскільки включають в себе крім вербальних одиниць (імені та висловлювання) одиниці, які можуть бути вербалізованими (текст і ситуацію). Якщо у вивченні інтертекстуальності фокус дослідницької уваги спрямований, у першу чергу на інтекст у складі текста-реципієнта, то дослідження прецедентних зв'язків відбувається у протилежному напрямку: від прецедентного тексту (пре-текста) до інтексту. Спільною рисою інтертекстуальності і прецедентності є, їх приналежність до властивостей «культурних предметів».

Поняття інтертекстуальності виникло в постмодерністській текстології та зосереджено на дослідженні взаємодії тексту з семіотичним культурним середовищем, і представляє собою один з способів трансляції коду культури.

Поняття прецедентності пов'язано з колективними уявленнями у свідомості «культурних предметів», а базовою одиницею лінгвокультурології є концепт, який при будь-якому тлумаченні, зводиться до сукупності суттєвих ознак предметів [3, с. 75]. Бачимо що, «спільним показником» інтертексту, прецедентних феноменів та лінгвокультури виступає культура, яка робить майже неминучою зустріч досліджень інтертекстуальності та прецедентності з лінгвокультурологією та їх евристичне поєднання в теорії «культурної концептології», оскільки «інтертекст» – середовище культурних концептів» [3, с. 82].

Культура в цілому, як матеріальна, так і, перш за все, духовна – прецедентний феномен: технології, соціальні та духовні норми складають «соціогеном», забезпечуючи її розвиток від покоління до покоління.

Однією з найбільш яскравих точок сполучення інтертекстуальності, прецедентності та лінгвокультури є лінгвокультурний типаж, так як в ньому присутні етно та соокультурні властивості людей, які реально існують або які існували в певні історичні періоди.

Лінгвокультурний типаж як ментальна сутність представляє собою абстракцію середнього рівня, що перебуває між абстрактними якостями та відчуттями (кохання, щастя, справедливості і т. д.) і прототипами окремих предметів. Як будь-яка абстракція, що стоїть за мовним знаком, для лінгвокультурної спільноти лінгвокультурні типи існують, перш за все, у вигляді «багатовимірних та недискретних образів», в яких втілюються ці абстракції. Лінгвокультурний типаж має своє ім'я, що співпадає з домінантною відповідною синонімічному ряду, яка виділяється на основі таких ознак, як частотність, стилістична нейтральність, ступінь синтаксичної свободи, полісемантичність та вживаність в якості семантичного множника при лексикографічному описі цього концепта. Проте лінгвокультурний типаж крім свого основного дискурсивного імені, має і «друге» ім'я, за допомогою якого конкретизується абстракція. Цим другим ім'ям лінгвокультурного типажа може бути ім'я людини, яка колись існувала або є реальною на сьогоднішній день, й ім'я вигаданого персонажа або героя художнього твору.

Наше дослідження показало, що лінгвокультурний типаж детектива в американській лінгвокультурі представлений цілою низкою прецедентних імен (*Nat Pinkerton, lieutenant Colombo, commissaire Maigret*); в англійській літературі – *Miss Marple, Sherlock Holmes, Hercule Poirot*.

Ще довший синонімічний ряд таємних агентів (шпигунів) відкриває, безумовно, *Джеймс Бонд, агент 007*, створений уявою Яна Флемінга.

Отже, інтертекстуальність представляє собою один із способів трансляції коду культури, поняття прецедентності пов'язане з колективною уявою у свідомості «культурних предметів», а базовою одиницею лінгвокультури є концепт. Спільною ознакою інтертексту, прецедентних феноменів та лінгвокультури виступає культура, що дає змогу досліджувати інтертекстуальність та прецедентність разом з лінгвокультурологією. Лінгвокультурний типаж є яскравим прикладом втілення ознак інтертекстуальності, прецедентності й лінгвокультури.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо в аналізі прецедентних феноменів в художній літературі британських авторів.

Література:

1. Арнольд И. В. Семантика. Стилистика. Интертекстуальность : [сб.ст.] / И. В. Арнольд ; [науч. ред. П. Е. Бухаркин]. – СПб. : Изд-во С.-Петербург. гос. ун-та, 1999. – 443 с.
2. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества / М. М. Бахтин. – М. : Искусство, 1986. – 444 с.
3. Воркачев С. Г. Лингвоконцептология и межкультурная коммуникация : истоки и цели / С. Г. Воркачев // Филологические науки. – М., 2005. – № 4. – С. 76–83.
4. Гудков Д. Б. Прецедентное имя и проблемы прецедентности / Д. Б. Гудков. – М. : МГУ, 1999. – 238с.
5. Караулов Ю. Н. Роль прецедентных текстов в структуре и функционировании языковой личности / Ю. Н. Караулов // Научные традиции и новые направления в преподавании русского языка и литературы : доклады. – Москва : Русский язык, 1986. – С. 105–126.
6. Кристева Ю. Бахтин, Слово, Диалог и Роман / Ю. Кристева. // Вест. Моск. ун-та. Сер.Филология. – 1995. – № 1. – С. 97–124.
7. Кристева Ю. Избранные труды : разрушение поэтики / Ю. Кристева. – М. : РОС-СПЭН, 2004. – 350 с.
8. Лотман Ю. М. К построению теории взаимодействия культур / Ю. М. Лотман // Избранные статьи / Ю. М. Лотман. – Таллинн : Александра, 1992. – Статьи по семиотике и типологии культуры. – Т. 1. – 479 с.

9. Слышкин Г. Г. От текста к символу : лингвокультурные концепты прецедентных текстов в сознании и дискурсе / Г. Г. Слышкин – М. : Academia, 2000. – 138 с.
10. Слышкин Г. Г. Лингвокультурные концепты и метаконцепты : [монография] / Г. Г. Слышкин. Волгоград : Перемена, 2004. – 340с.
11. Солодуб Ю. П. Интертекстуальность как лингвистическая проблема/ Ю. П. Солодуб // Филологические науки. – 2000. – № 2. – С. 51–57.

УДК 81'37:34

В. К. Омельчук,

Національний університет «Острозька академія», м. Острозь

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ТЛУМАЧЕННЯ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ (НА ПРИКЛАДІ СУДОВИХ РІШЕНЬ ВЕРХОВНОГО СУДУ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ)

Стаття присвячена дослідженню семантичних особливостей юридичної термінології на прикладі судових рішень Верховного Суду Великобританії. Автор аналізує визначення та ознаки юридичного терміна, його місце в загальній системі термінознавства та роль у розвитку юридичної лінгвістики. Здійснено семантичний аналіз юридичних термінів, виявлених у судових промовах.

Ключові слова: юридичний термін, терміносистема, судове рішення, лексема, юридичний дискурс, семантика.

Семантические особенности юридических терминов британского варианта английского языка (на примере судебных решений Верховного суда Великобритании)

В статье исследуются семантические особенности юридической терминологии на примере судебных решений Верховного Суда Великобритании. Автор анализирует определения и особенности юридического термина, его место в общей системе терминоведения и роль в развитии юридической лингвистики. Произведено семантический анализ юридических терминов, определенных в судебных речах.

Ключевые слова: юридический термин, терминсистема, судебное решение, лексема, юридический дискурс, семантика.

Semantic Features of British English Legal Terms (on the Example of the UK Supreme Court Judgments)

The article is devoted to the research of semantic features of legal terminology on the example of judgments of the United Kingdom Supreme Court. The author has analyzed definitions and features of a legal term, its place in the general terminology science system and the role in legal linguistics development. Besides, the examples of semantic features of legal terms and reasons of their emergence have been depicted. The types of legal terms of the British English according to the semantic features have been classified. The semantic analysis of legal terms revealed in the UK Supreme Court judgments has been conducted. Taking into account that the legal text is the main element of the legal discourse that is the reason of social and legal development, the author takes into consideration the fact that legal texts stem from professional lawyers who create those texts paying attention to the peculiarities of community functioning. The fact that law status is very high and its language determines the culture level of law creators is undeniable. Functioning as a cognitive and ordering element, legal texts obtain the features of an academic text as well as the features of instruction. Therefore, this has served as a profound source for the linguistic research. Having studied the semantic peculiarities of British English legal terms, approximately 300 lexemes have been analyzed. Consequently, legal terms have been divided into intentional and extensional, and into polysemantic, monosemantic and nominative. This classification has provided an opportunity to study a semantic derivation of legal terminology in detail, and has contributed to the appropriate usage of terms within legal discourse.

Key words: legal term, terminology system, judgment, lexeme, legal discourse, semantics.

Постановка проблеми. В умовах розвитку міжнародних відносин та адаптації українського законодавства до законодавства Європи, все більшої актуальності набуває вивчення юридичного дискурсу. Історично консервативна судова система Великобританії стала об'єктом для реформування після входження країни до Європейського Союзу [11, с. 99]. Створення Верховного Суду ухвалою Парламенту означало передачу повноважень і юрисдикції, яку раніше мав Апеляційний комітет Палати Лордів. Такі реформативні та інтеграційні процеси зумовлюють розширення юридичного дискурсу, зокрема використання певної термінології різними правовими інститутами. Використання мови права у судових процесах вимагає чіткої структурованості, семантичної та лексичної однорідності, а також знання різноманітних юридичних контекстів для правильного вживання лексичних одиниць на позначення юридичної термінології. Таким чином, вважаємо актуальною тему дослідження семантичних особливостей британських юридичних термінів.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Дослідження юридичної термінології привертає увагу ряду науковців, як вітчизняних, так і зарубіжних. Специфіка англійського законодавчого дискурсу вивчається І. А. Семьонкіною у її праці «Специфіка англійського законодавчого дискурсу в аспекті перекладу» [4], Н. В. Атрикуццою (праця «Основи вчення про юридичний термін і юридичну термінологію») [3], російськими науковцями С. П. Хижняком у праці «Семантические свойства юридического термина» [5], Г. Х. Шамсеевою у дослідженні «Специфика английской юридической терминологии» [6] та ін. Закордоном аналізу юридичного дискурсу та термінології присвячено праці М. А. Руїз Моневи (Іспанія), Б. Альбі, А. Варо, Б. Г'юза (Великобританія) та ін. [13]. Ґрунтовними є дослідження іспанських науковців, а саме порівняльний аналіз судових рішень Верховних Судів Великобританії та Іспанії. Зокрема, М. Козма звертає велику увагу на перекладацький підхід до трактування юридичного дискурсу [8].

Завдання дослідження полягає у дослідженні термінології в межах юридичного дискурсу, аналізі семантичних особливостей юридичної термінології, вивченні впливу контексту на значення юридичних лексичних одиниць.

Матеріалом дослідження слугують тексти судових рішень Верховного Суду Великобританії, зокрема аналіз юридичних лексичних одиниць, використаних стороною захисту (2014-2015 рр.).

Виклад основного матеріалу. Відповідно до визначення Н. В. Артикуці, юридичний термін – це «слово або словосполучення, що виражає поняття з правової сфери суспільного життя і має визначення (дефініцію) у юридичній літературі (законодавчих актах, юридичних словниках, науково-правових працях). Юридичний термін співвідноситься з правовим поняттям як першоелементом правового знання і слугує його знаковою (мовною) моделлю, репрезентованою у звуковій і літерній формах» [3, с. 35]. Логіко-сисловою основою для термінологічного значення, що має вигляд дефініції і уза-